

Tatar Leather Mosaic

The Tatars optimized the decorative elements of proto-Turks to fit and align with a leather medium. They uniquely incorporated natural and spiritual beauty of Turkic people in a manner and with a technique that has no analogy. Meticulously designed patterns of soft colorful leather are skillfully cut and sewn together with a special stitch and colorful silk threads. The stitching creates illusion of embroidery or appliqué when looked at. At its core the technique requires unique set of skills than embroidery on leather, inlay and outlay. This exceptional technology is called "Bezekle Kayuly Kün" in Tatar, "Uzornaya Kozha" in Russian. In English, the best alternative is "Leather Mosaic".

The so-called Kazan stitch attaches the leather patterns together in a unique manner. The essence of the performed-by-hand-stitching is the three loops of twisted decorative thread circled around a sturdy connecting thread and squeezed between the two pieces of soft leather. This type of stitching (originated from an ancient inward two-needle stitch) can be found in the leather items created in areas of Central Asia, Middle East, Balkans, North Africa. The seam looks like a cord or embroidery but only in the Tatar leather mosaic it bears the key role of a decorative agent creating an exceptionally skillful ornamental canvas.



Watch how the mosaic leather pieces are stitched



Бизэлгән каюлы күн

Татарлар, борынгы төрки кабиләләрнең үзенчәлекле декоратив үрнәкләрен күн тиресенә туры китереп, камилләштерәләр. Алар төрки халыкларның табигый һәм рухи матурлыгын үзенчәлекле һәм охшаш булмаган ысул белән гәүләндерәләр. Төрле төстәге йомшак күннән ясалган, җентекләп киселгән үрнәкләр, махсус сызык һәм төрле төстәге ефәк җепләр ярдәмендә “Казан җөе” белән оста итеп тегеләләр. Бу тегү, чигү яки аппликация иллюзиясен тудыра, ләкин бу ысул күн бизәү һәм тышлау кебек эшләргә караганда төрле һәм уникаль осталык таләп итә. Бу искиткеч технология татар телендә "Каюлы Күн", рус телендә "Узорная Кожа" дип атала.

Казан җөе күн кисәкләрен махсус рәвештә тоташтыра. Аны машина ярдәмендә эшләп булмый. Кул белән тегүнең асылы шунда ки, нык тоташкан җеп тирәсендә әйләнгән һәм йомшак күннең ике кисәге арасына кысылган өч әйләнешле декоратив ефәк җеп. Бу төр ысулны (борынгы ике энә белән эчкә тегүдән барлыкка килгән) Үзәк Азия, Якын Көнчыгыш, Балкан, Төньяк Африка илләрендә эшләнгән күн әйберләрендә табарга мөмкин. Читтән караганда, “Казан җөе” бау яки чигү кебек тоела, ләкин татар күн ысулында гына ул бик оста бизәкле күн җәймәне барлыкка китерүче декоратив элементның үзәге булып тора.



Каюлы күн кисәкләрен Казан җөе белән теккәнен
монда карый аласыз

